

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқу-әдістемелік кешені

Бағыты: Құқықтану

Шифр: 5В030100

Пән: Құқық қорғау органдары

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

**ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ, ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ ЖӘНЕ
КРИМИНАЛИСТИКА КАФЕДРАСЫ**

ҚҰҚЫҚ ҚОРҒАУ ОРГАНДАРЫ пәні

бойынша студенттердің өзіндік жұмыстарын жүргізуге
арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

(заң факультетінің 5В030100-құқықтану мамандығы студенттері үшін).

АЛМАТЫ 2015 ж.

Әдістемелік нұсқаулар қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедрасының доцент м.а., PhD докторы А.К.Жәнібековпен дайындалған.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті заң факультетінің Ғылыми кеңесімен ұсынылған және бекітілген.

_____ Д.Л. Байдельдинов

Хаттама « _____ » _____ 2015 ж.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті заң факультетінің 5В030100-құқықтану мамандығы студенттері үшін ҚҰҚЫҚ ҚОРҒАУ ОРГАНДАРЫ пәні бойынша студенттердің өзіндік жұмыстарын жүргізуге арналған әдістемелік нұсқаулар.

Студенттердің өзіндік жұмысы

Жұмыс түрлері. Олардың жалпы сипаттамасы. Жазуға қойылатын талаптар

1. Өзіндік жұмысты жазудың мақсаттары

Өзіндік жұмыс – оқытушының тапсырмасы бойынша және әдістемелік жетекшілігімен студенттердің танымдық қабілеттерін дамыту және өзіндік үздіксіз білім көтеруге бағытталған студенттердің жоспарланған жұмысы.

Оқу және ғылыми материалдың күрт өсуіне байланысты, пәнді оқуға арналған аудиториялық сағаттардың жетіспеушілігі барысында оқу үдерісі шеңберінде СӨЖ маңызды рөл атқарады. Жоғары оқу орнының кез келген бітірушісі студенттердің өзіндік жұмысы барысында қалыптасатын іргелі білімге, кәсіби қызметтің дағды, машықтарына, шығармашылық және зерттеу қызметінің тәжірибесіне, әлеуметтік және коммуникативті хұзыреттерге ие болуы қажет.

СӨЖ-дің дидактикалық міндеттері: аудиториялық сабақ барысында алған білімді бекіту, тереңдету, ұлғайту, жүйелеу; жаңа оқу материалын дербес түрде меңгеру; кәсіби машықты сондай-ақ дербес ойлау қызметінің дағдысын дамыту; дербес ойлау қабілетін, заңи әдебиетке, тәжірибелік заңи қызметке, құқық шығармашылық үдерісіне қызығушылықты жетілдіру.

СӨЖ-дің негізгі нысандары: үй жұмысы; жекелеген тақырыптар бойынша рефераттар дайындау; ғылыми студенттік үйірмелердің және ғылыми конференциялардың жұмысына қатысуды білдіретін, студенттердің оқу-зерттеу және ғылыми-зерттеу жұмыстары (студенттердің оқу-зерттеу жұмыстары - СОЗЖ және студенттердің және ғылыми-зерттеу жұмыстары - СҒЗЖ); аудиториядан тыс уақытта іскерлік ойындар ұйымдастыру және өткізу.

Үй жұмысы тәжірибелік және семинар сабақтарына өз бетінше дайындалудан, оқу үдерісінің бір бөлігі болып табылатын кез келген дербес оқу қызметі түрінде көрінеді. Негізгі қызметі – өз бетінше оқу машығын дамыту, жұмыстың әдістері мен құралдарын анықтау, оқуды жоспарлау болып табылады. Үй жұмысы аудиториялық сабақтарда алынған білім мен машықтарды бекітуге, дағдыны қалыптастыруға, жаңа материалды меңгеруге барынша көмектеседі.

Өзіндік жұмыстарды табысты орындауды қамтамасыз ететін дидактикалық шарттар: тапсырмаларды орындауға қатысты міндеттер мен ұсыныстардың нақты берілуі; оқу тапсырмасының негізделуі (не үшін, неге көмектеседі); үй тапсырмаларының тиімді көлемі; оқытушы арқылы есептің нысаны, тапсыру мерзімдері; кеңес беру түрлерін анықтау; бағалау критерилері оценки, бақылаудың түрлері және нысандары.

Студенттердің өзіндік оқу жұмыстарының мазмұнын құрайды: оқытушымен ұсынылған әдебиеттерді оқу және конспектілеу; курстың нақты тараулары, бөлімдері бойынша тәжірибелік сабақтарда талқылаумен ұштастыра отырып есептер шешу; семинарда немесе ғылыми студенттік

үйірменің отырысында талқылай отырып, сот істеріне шолу жасау; оқытушының тапсырмасы бойынша сот мәжілістеріне қатысу, әртүрлі ұйымдардың заң бөлімдеріне, нотариалдық кеңселердің жұмыстарымен танысу; үй тапсырмасы түрінде заң жобаларына пікірлер дайындау; тәжірибелік сабақтармен ұштастыра отырып, зерттелінетін тақырып аясында құқықтық құжаттардың жобасын дайындау.

Рефераттарды дайындау – СӨЖ ұйымдастыру және бақылаудың бір нысаны. Реферат (лат. *referre* – баяндау, хабарлау) – бұл ұтымды бағалау арқылы қайнар көздің мазмұнын қысқаша баяндау немесе бірнеше қайнар көздерді салыстыру және талдау негізінде қандай да болмасын проблеманың жай-күйін ашу. Оқу үдерісіндегі мазмұны және қызметіне байланысты рефераттар ғылыми-проблемалық және шолу-ақпараттық болып бөлінеді.

Рефератты жазу мақсаты – студенттерде әдеби және нормативтік қайнар көздермен дербес жұмыс істеу машыты жазу мақсаты – студенттерде әдеби және нормативтік қайнар көздермен, жарияланған сот-тергеу тәжірибесімен дербес жұмыс істеу машығын жетілдіру. Студенттер оларды талдау және жалпылау негізінде өзіндік негіздеу арқылы теориялық және тәжірибелік сипаттағы қорытындылар жасай алады. Рефераттардың тақырыптары, ұсынылатын әдебиеттер тізімі оқытушы арқылы анықталады. Қандай да болмасын кітаптың немесе мақаланың мазмұнын қысқаша баяндаумен байланысты рефераттар сәйкес тақырып бойынша дипломдық жұмысты дайындаудың алғашқы кезеңі болап қарастырылуы мүмкін. Реферат көлемі машиналық мәтіннің 15-20 беттік түрі ретінде бола алады. Рефераттың әдеттегі құрылымы: жоспар; тақырыптың негізделуі және міндеттері көрсетілген кіріспе; бірнеше параграфтан тұратын негізгі бөлім; тақырып бойынша жасалған түйіндер қарастырылған қорытынды; библиографиялық тізім.

2. Жұмысқа қойылатын жалпы талаптар

Студенттер өзіндік жұмыстың тақырыбын таңдауда келесідей ережелер ескерілуі тиіс:

-жұмыс нақты студенттің қабілетіне, мүддесіне, еркіне жауап беруі тиіс,
-жұмыс юриспруденция мамндығына пайдалы болуы керек (нақтырақ айтқанда тақырып ғылымның қазіргі жағдайын ескере отырып, мақала ретінде шығару үшін жарауы тиіс). Айтылғандар ғылымның алдыға қарай жылжуына байланысты студенттердің талаптарына жауап бере алатындай қайталанбауы қажет. Одан кейінгі тағы бір мүмкіндік көшіруге жол бермеу мақсатында өзіндік жұмыстардың нақты тақырыптары берлімейді.

3. Өзіндік жұмыстардың негізгі бағыттары

3.1. Рефераттар (баяндамалар)

Негізгі оқу курсы бойынша сындарлы шолу (салыстырмалы талдау) жасалынатын және уақыттың тарлығына байланысты негізгі бағдарламамен қамтылмай қалған криминология проблемаларына байланысты тақырыптар беріледі. Нақтырақ айтқанда, негізгі курсқа байланысты оларды үш топқа бөлуге болады: а) негізгі курста қысқаша қамтылған тақырыпты тереңірек ашу мақсатында; б) міндетті курста мүлдем қамтылмаған тақырыптар; в) студенттердің өзіндік жұмысына қатысты емес міндетті курста қарастырылатын тақырыптар.

3.2. Өзіндік жұмысты рәсімдеуге қойылатын талаптар

Жұмыс компьютерде терілуі қажет. Мәтінде курс, пәні, автордың ТЕӘ, жұмыстың атауы көрсетілуі тиіс. Егер жұмыс аударма болса сол материалдың библиографиялық нақты мәліметтері берілуі қажет. Сонымен қатар аудармаға кәсіби терминдердің сөздігі қоса берілуі тиіс. егер де жұмыс аударма болмаса оның мазмұны беріледі. Жұмыстың соңғы бетінде міндетті түрде падаланылған әдебиеттердің нөмірленген тізімі міндетті түрде көрсетіледі. Мәтінде осы тізімдегі жұмыстың нөмірлері міндетті түрде тікелей жақшамен тиісті жерлері көрсетіліп тұруы тиіс.

3.3. Өзіндік жұмыстарға дайындық және оны жазу

Тақырыпты таңдау. Жоғарыда айтылған бағыттар бойынша тақырыпты алдын ала таңдауды студенттің өзі жүзеге асырады. Тақырыпты нақтылау, оқытушымен кеңесу арқылы жүргізіледі және жоспар жасалып, пайдаланылатын әдебиеттер тізімі нақтылана түседі. Туындаған кез келген сұрақтарға байланысты студент оқытушыдан жауап ала алады. Қажетті жағдайларда консультациялар тағайындалады. Сессияға екі апта қалғанға дейін жұмыс оқытушыға тапсырылады. Өзіндік жұмысты қорғауға сессия кезінде рұқсат беріледі.

3.4. Өзіндік жұмысты бағалау критерилері

Оқытушы әр студенттен жұмысты қабылдауда ауызша сұрақтар қояды. Студент жұмыстың мәтініне байланысты оқытушының қойған сауалына жауап беруі тиіс. Жауап беру барысында мәтіндегі бейнеленген материалды игергендігін (өзі жазғандығын, аударғандығын, көшіріп алғандығын) көрсетуі қажет. Жұмысты бағалауда мәтіннің жазбаша нұсқасын және студенттің өзіндік жұмысты жазудағы жаңашылдығын және түпнұсқалығын, берілген қорытындылар және нұсқаулардың негізділігін ескеруі тиіс.

СӨЖ тақырыптарының атауы мен мазмұны:

1 СӨЖ. Адамның және азаматтың Конституциялық құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстар

Рефераттардың тақырыптары:

1. Адамның және азаматтың конституциялық құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстар туралы қылмыстық заңнаманың даму тарихы
2. Азаматтардың құқықтық теңдігі және саяси құқықтары қағидасына қарсы қылмыстар.
3. Жеке өмірге қол сұғылмаушылықты бұзу қылмыстары.
4. Еңбек құқықтарына және авторлық құқықтарға қарсы қылмыстар.

2 СӨЖ. Бейбітшілік пен адамзатқа қарсы қылмыстар. Тұлғалық-бағдарлық.

Сұрақтар:

1. Бейбітшілік пен адамзатқа қарсы қылмыстардың түсінігі және заңи табиғаты
2. Халықаралық қылмыстардың жүйесі
3. Халықаралық қылмыстар үшін қылмыстық жауаптылықтың қағидалары.
4. Халықаралық қылмыстардың субъектілері.
5. Халықаралық қылмыстарға бірге қатысушылық
6. Мемлекеттердің халықаралық қылмыстар үшін халықаралық құқықтық жауаптылығы

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Блищенко И.П. Прецеденты в международном праве. М., 1977г.
2. Галенская Л.Н., Петровский Ю.В. Ответственность физических лиц за совершение международных преступлений // Советский ежегодник международного права. М., 1973г.
3. Карпец И.И. Преступления международного характера. М., 1979г.
4. Международное уголовное право / Под ред. Кудрявцева В.Н. М., 1995г.
5. Решетов Ю.А. Борьба с международными преступлениями против мира и безопасности. М., 1983г.

3 СӨЖ. Экологиялық қылмыстар. Тұлғалық-бағдарлық

Дайындық үшін және сөз сайысы түрінде талдау үшін сұрақтар:

1. Экологиялық қылмыстар туралы қылмыстық заңнаманың даму тарихы.
2. Экологиялық қылмыстар түсінігі және түрлері.
3. арнайы қызмет түрлерін жүзеге асыру кезінде экологиялық қауіпсіздік ережелерін бұзу.
4. Жансыз табиғатты қорғау ережелерін бұзу

5. Тірі табиғатты қорғау ережелерін бұзу

4 СӨЖ. Экономикалық қызмет аясындағы қылмыстар. Тұлғалық-бағдарлық

Дайындық үшін сұрақтар:

1. Экономикалық қызмет аясында лауазымды тұлғамен жасалатын қылмыстар

2. Экономикалық қызмет аясында заңсыз алынған немесе ұсталып қалған мүлікті пайдалана отырып жасалған қылмыстар.

3. Экономикалық қызмет аясында рыноктағы монополиялық жағдайын немесе мәжбүрлеуді пайдалана отырып жасалған қылмыстар.

4. Экономикалық қызмет аясында алдау және сатып алу арқылы жасалған қылмыстар.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Ларичев В.Д. Преступления в кредитно-денежной сфере и противодействие им. М., 1996г.

2. Яни П.С. Экономические и служебные преступления. М., 1997г.

3. Гаухман Л.Д., Максимов С.В. Уголовно-правовая охрана финансовой сферы: новые виды преступлений и их квалификация. М., 1995г.

4. Кучеров И.И. Налоговые преступления. М., 1997г.

5. Алиев М.М. Экономическая контрабанда: понятие, виды, ответственность. Астана, 2005г.

6. Сейтхожин Б.У. Преступления в сфере экономической деятельности: понятие, виды, ответственность / Под ред. И.Ш.Борчашвили. Алматы, 2007г.

7. Михайлов В.И. Противодействие легализации доходов от преступной деятельности: правовое регулирование, уголовная ответственность, оперативно-розыскные мероприятия и международное сотрудничество. СПб.: Юридический центр Пресс, 2002г.

5 СӨЖ. Көліктегі қылмыстар. Тұлғалық-бағдарлық

Сұрақтар:

1. Көліктің қауіпсіз жұмысын қамтамасыз ететін ережелерін бұзуды саралау.

2. Көліктегі қылмыстардың жүйесі және түрлері.

3. Көлік құралдарының түрлері бойынша сипаттамасы.

4. Көліктегі қылмыстардың түсінігі және салдарының түрлері.

5. Көліктегі қылмыс субъектілерінің қылмыстық құқықтық белгілері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Коробеев А.И. Транспортные преступления: квалификация, ответственность, предупреждение. Владивосток, 1992г.

2. Коробеев А.И. Транспортные преступления. М., 2006г.

3. Куринов Б.А. Квалификация транспортных преступлений. М., 1965г.

4. Жулев В.И. Транспортные преступления. М., 2007г.

6 СӨЖ. Басқару тәртібіне қарсы қылмыстар. Тұлғалық-бағдарлық
Рефераттардың тақырыптары:

1. Басқару тәртібіне қарсы қылмыстар туралы қылмыстық заңнаманың даму тарихы

1. Басқару тәртібіне қарсы қылмыстарды ұқсас әкімшілік құқықбұзушылықтардан ажырату

2. Құқық қорғау органдары қызметкерлерінің өмірін, денсаулығын және ар-ожданын қылмыстық құқықтық қорғаудың проблемалары

3. Құжаттарды ұрлағандығы, жалған құжаттар жасағандығы және оларды пайдаланғаны үшін жауаптылық.

4. Қылмыстық құқық бойынша құжаттың түсінігі.

5. Түзету мекемесінің қалыпты қызметін бұзатын әрекеттер үшін жауаптылық.

6. Қылмыстық құқық бойынша өзінше билік ету үшін жауаптылықтың даулы мәселелері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Сухарев Е.А., Трофимов Н.И. Охрана жизни, чести и достоинства работников милиции и народных дружинников. М., 1970г.

2. Сташис В.В., Бажанов М.И. Преступления против порядка управления. Харьков, 1971г.

3. Жансараева. Р.Е. Проблемы борьбы с преступностью в исправительных учреждениях. Алматы, 2006г.